

โรงเรียนช่างทันตกรรม

จัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๔ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ทันตแพทย์ อิศระ ยุกตะนันท์ คณบดี คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในขณะนั้นมอบหมายให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิง เพ็ญศรี สุทธิสารสุนทร หัวหน้าภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ เสนอ “หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างทันตกรรม” กำหนดให้เป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ หรือเทียบเท่า หรือต่อจากโรงเรียนการช่างในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเทียบเท่าประโยคมัธยมศึกษา

ตอนปลาย โดยได้รับความช่วยเหลือจากแผน โคลัมโบผ่านรัฐบาลสหราชอาณาจักร และได้รับความร่วมมือจาก ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ ส่ง Mr. Maurice Aspin ช่างทันตกรรมอาวุโส มาช่วยร่างหลักสูตรเทียบตาม City & Guilds ของอังกฤษ เพื่อให้นักศึกษาสามารถสอบรับประกาศนียบัตรของ สหราชอาณาจักรได้ด้วย (ซึ่งก็มีผู้สอบผ่าน ๒ คน) แต่ปัจจุบัน City & Guilds ยกเลิกสาขาช่างทันตกรรมไปแล้ว

เมื่อหลักสูตรได้เสนอและผ่านการพิจารณาจากสภาการศึกษาแห่งชาติ และได้รับการรับรองวุฒิจาก ก.พ. แล้ว โรงเรียนช่างทันตกรรมจึงเริ่มเปิดรับนักเรียนรุ่นแรกในปี พ.ศ.๒๕๐๕ โรงเรียนได้รับความร่วมมือด้านการดำเนินการเรียนการสอนจากภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ ภาควิชาทันตกรรมจัดฟัน ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก ภาควิชาทันตกรรมชุมชน หน่วยโสตทัศนศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กองฟิลิกส์และวิศวกรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน

จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๒๒ ความต้องการบุคลากรช่างทันตกรรมจากกระทรวงสาธารณสุขสิ้นสุดลง โรงเรียนช่างทันตกรรมจึงดัดแปลงนักเรียนเป็นการชั่วคราว ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๒ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทันตแพทย์หญิง จุไร นาคะปิกษิน หัวหน้าภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ในขณะนั้น ได้เล็งเห็นความสำคัญของการผลิตช่างทันตกรรม จึงได้นำเสนอโครงการผลิตช่างทันตกรรมใหม่ตามลำดับขั้น จนคณะรัฐมนตรีมีมติให้โรงเรียนช่างทันตกรรม

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดสอนหลักสูตรช่างทันตกรรมอีกครั้งหนึ่ง ตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๓ เพื่อสนองนโยบายและความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข พร้อมได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินต่อเนื่อง ตลอดจนรับร่างนโยบายเพิ่มหลักสูตรต่อเนื่องให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างทันตกรรมสามารถเรียนต่อจนจบปริญญาตรีได้ เป็นการผลิตช่างทันตกรรมที่มีวุฒิเพื่อทำงานในหน่วยทันตกรรมในประเทศ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และเป็นการพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนงานทันตสาธารณสุขของประเทศ เนื่องจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มีการปรับปรุงอาคารและพื้นที่ซึ่งงานอยู่หลายครั้ง ทำให้สถานที่สำหรับสอนช่างทันตกรรมปรับเปลี่ยนไปด้วย จึงมีการหยุดรับนักศึกษาเป็นครั้งคราว และเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ก้าวหน้าไปสู่หลักสูตรปริญญาตรีด้วย

ปี พ.ศ.๒๕๓๔ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทันตแพทย์ เบ็ญจพจน์ ยศเนืองนิตย์ หัวหน้าภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ และประธานคณะกรรมการโรงเรียนช่างทันตกรรม เสนอร่างหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทันตกรรม (ต่อเนื่อง ๒ ปี) เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี ได้รับการพิจารณาอนุมัติ จากที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งที่ ๒๔๖ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๑ คณะกรรมการพิจารณา กลั่นกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหิดล เสนอแนะให้ใช้ชื่อ “โรงเรียนเทคโนโลยีทันตกรรม” แทน “โรงเรียนช่างทันตกรรม” เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ ของโรงเรียนซึ่งเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง ๒ ปี) แล้ว ทบวงมหาวิทยาลัย ได้พิจารณารับทราบให้ความเห็นชอบหลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๑ และสำนักงาน กพ. มีมติรับรองและรับทราบคุณวุฒิปริญญา อาจบรรจุได้ในอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่า ท.๓ (หนังสือที่ นร.๐๓๐๔.๔ /๐๔๔๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๑ ในปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑) ได้ดำเนินการเปิดรับนักเรียนรุ่นแรก ต่อมา ในปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ โรงเรียนงดรับนักศึกษา หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี ทันตกรรม (ต่อเนื่อง ๒ ปี) ชั่วคราว เนื่องจากคณะฯ ดำเนินการก่อสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา และกำหนดเปิดรับนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีทันตกรรม (ต่อเนื่อง ๒ ปี) ในปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๔

ในปัจจุบัน โรงเรียนเทคโนโลยีทันตกรรม เปิดดำเนินการเรียนการสอนทั้ง ๒ หลักสูตร ปีเว้นปีสลับกัน คือ

๑. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาช่างทันตกรรม

รับนักศึกษาปีละประมาณ ๑๕-๒๐ คน ใช้เวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี โดยมีโครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๐ ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๑๙	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	๕๖	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	๒	หน่วยกิต
รวม	๗๗	หน่วยกิต

ผู้สำเร็จการศึกษา จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาช่างทันตกรรม สามารถบรรจุเข้าทำงานในหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัยและบริษัทเอกชนในตำแหน่งช่างทันตกรรม หรือประกอบอาชีพอิสระ ปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ๒๗ รุ่น จำนวน ๓๕๐ คน

ในปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ โรงเรียนเทคโนโลยีทันตกรรมได้รับนักศึกษาชาวกัมพูชาจากโครงการผลิตทันตบุคลากรให้แก่โรงเรียนพระราชทาน และโรงเรียนในพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาช่างทันตกรรม จำนวน ๑ คน ปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๑ คน และมีนโยบายรับต่อเนื่องเพื่อเป็นการสนองพระราชดำริใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๗ โรงเรียนได้รับนักศึกษาชาวลาว ๑ คน จากโครงการความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมพันธกิจการศึกษา การวิจัย และพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ ในประเทศเครือข่ายความร่วมมือทางทันตแพทย์ในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (IDCMR) เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาช่างทันตกรรม

๒. หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทันตกรรม (ต่อเนื่อง ๒ ปี)

รับนักศึกษาปีละ ๑๐-๑๕ คน จากผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างทันตกรรม และมีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย ๒ ปี ใช้เวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี โดยมีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	๔๗	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	๓	หน่วยกิต
รวม	๘๐	หน่วยกิต

ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาตรี ชื่อ เทคโนโลยีบัณฑิต (เทคโนโลยีทันตกรรม) ชื่อย่อ ทล.บ. (เทคโนโลยีทันตกรรม) จากมหาวิทยาลัยมหิดล ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแรกจำนวน ๔ คน ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๓ ณ อาคารใหม่สวนอัมพร ปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ๘ รุ่น จำนวน ๗๑ คน

กล่าวได้ว่า การเกิดโรงเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ และโรงเรียนช่างทันตกรรมในคณะฯ เป็นการเห็นการณ์ไกลของท่านคณบดี อิศระ ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งคณะฯ ท่านเห็นว่าการบริการผู้ป่วย โดยมีผู้ช่วยและช่างทันตกรรมร่วมกัน จะทำให้ได้ผลงานดีขึ้น รวดเร็วขึ้น นอกจากนั้นยังมีโครงการจะจัดตั้งห้องปฏิบัติการกลาง เพื่อรับงานให้กว้างขวาง เป็นประโยชน์ต่อทันตแพทย์นอกคณะได้ด้วย และงานช่างทันตกรรมก้าวหน้าขึ้นทุกวัน คณะควรเป็นแหล่งพัฒนางานให้ทันสมัยทุกแง่มุม

เป็นที่หวังว่า โครงการของท่านอาจารย์ จะมีผู้สืบทอดให้เกิดเป็นรูปธรรมในที่สุด ให้สมความตั้งใจของท่านอาจารย์ทันตแพทย์อิสระ ของพวกเรา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพญ.เพ็ญศรี สุทธิสารสุนทร

